

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0067-133
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ID ОП у ЄДЕБО	26123
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота 2 рівень 01 Освіта/Педагогіка 014 «Середня освіта (Географія)»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/geography-and-nature-and-tourist-work.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Демидов Всеволод Кирилович
Члени експертної групи	Ткаченко Тетяна Миколаївна, Жуков Олександр Вікторович, Прошак Ярина Віталіївна
Залучений представник роботодавців	відсутній
Спостерігачі	відсутній
Дати виїзду до ЗВО	26.11.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://physgeo.univer.kharkov.ua/wp-content/uploads/014_2019_expert.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування:

довге поле

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Загальні враження від програми в цілому є позитивними. Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії університету, ця єдність та відповідність є реальним механізмом досягнення успіху освітньої програми в результаті координації та консолідації університету як єдиного освітнього простору. Цілі базуються на традиціях університету та мають значний потенціал розвитку в майбутньому. В університеті існують функціонуючі механізми розгорнення потенціалу освітньої програми. Структура та зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області зазначеної спеціальності, логічно побудована, формує гармонійний баланс між географічними та педагогічними дисциплінами, що дозволяє досягти програмних результатів навчання. Містить гнучкі та ефективні інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів. Доступ до програми абітурієнтів не містить дискримінаційних положень, а правила прийому оприлюднені на сайті. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та ОП в цілому. Заклад ВО популяризує академічну доброчесність. Наявна матеріально-технічна база та людські ресурси дозволяють досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітнє середовище є безпечним, а забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти є достатньо прозорим та дієвим. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Стейкхолдери програми беруть участь в розробці та удосконаленні програми і готові до змін для отримання більш якісного освітнього середовища. Інтегрованість роботодавців значно сприяє отриманню необхідних практик для отримання конкурентного випускника. Відчувається продовження наявних на профільній кафедрі педагогічних традицій направлених на підготовку вчителів. Освітня програма оцінювалась за 9-ма критеріями, за 5 критеріями рівень відповідності А, за 4 критеріями рівень відповідності В. Наявні недоліки програми дають простір для удосконалення програми. Окремі зразкові практики, можна рекомендувати до провадження в широкому освітньому просторі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Освітня програма інтегрована у стратегію університету, яка спрямована на реалізацію місії університету. Створення освітньої програми відповідає потребам ринку праці. Позитивною практикою є постійні процедури збору інформації від стейкхолдерів (студентів, працедавців). Важливою позитивною практикою є періодичне та колегіальне прийняття рішень стосовно освітньої програми академічною спільнотою. Тісна координація з іншими функціональними та структурними підрозділами університету. Сильною стороною є залучення практиків до атестації випускників. Освітня програма відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта та має чітку структуру та зміст, що дозволяє досягти програмних результатів навчання. Програмою передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії як через вільний вибір студентів 25 % дисциплін з пропозицій факультетського або міжфакультетських переліків вибіркового дисциплін. Ефективність такого індивідуального вибору підсилюється постійною комунікацією на рівні викладач-перспективний працедавець, що робить більш чітким взаємне розуміння сутності вибору індивідуальної траєкторії студентом. Гарною практикою є актуалізація інформації для абітурієнтів на сайті, її доступність. Форми, методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, зокрема використовуються технології дистанційного навчання Moodle. Студенти та викладачі дотримуються чітких правил проведення контрольних заходів, які забезпечують прозорість освітнього процесу. Заклад ВО популяризує академічну доброчесність. Сильною стороною є глибока інтегрованість роботодавців в освітній простір. Ведення рейтингу викладачів, з врахуванням опитування студентів, є позитивною практикою, яка сприяє підвищенню якості навчання. Відкриті можливості академічної мобільності публікуються в соціальній мережі facebook. Викладачі, що створюють та проводять англomовні курси отримують доплату. Також використання соціальної мережі LinkedIn, для моніторингу кар'єри випускників-роботодавців. Розробка Пам'ятки для студентів з питань освітньої та позаосвітньої діяльності, є дієвим механізмом ознайомлення із практикою забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Всі стейкхолдери задіяні в процес розробки та вдосконалення освітньої програми, що дозволяє отримувати якісну підготовку здобувачів, в тому числі практичну підготовку. Наявна система контролю якості навчання та виявлення недоліків в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації освітньої програми є чіткою і функціональною. ЗВО оприлюднює інформацію не тільки завдяки сайту, а й завдяки соціальним мережам facebook, instagram, що мають якісно наповнений контент. Права та обов'язки учасників навчального процесу регулюються відповідно зазначеним документам та чітко прописані.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Освітня програма чітко спрямована на фахове опрацювання позашикільної роботи, яка охоплює фактично усю середню школу, у той час як фокусом психологічних та педагогічних складових ОП є переважно старша середня школа. Також можна рекомендувати більш чітко формулювати назви освітніх компонент у більшій відповідності до назв традиційних наукових та науково-педагогічних дисциплін. Специфіка альтернатив з вибіркового блоків дисциплін може бути більш чіткою та по можливості містити баланс між фаховими географічними та педагогічними дисциплінами. Доступ, до окремих матеріалів на сайті, зокрема тих, які відносяться до освітньої програми на сайті

прив'язуються до профільної кафедри, що ускладнює пошук. Можна порекомендувати переглянути структуру сайту з урахуванням того, що освітня програма реалізується значною мірою факультетом. Наявний низький рівень міжнародної академічної мобільності студентів за даною програмою, отже можна рекомендувати популяризувати серед студентів ідею академічної мобільності. Для стимулювання розвитку викладача можна використовувати не лише фінансові важелі, а й організовувати наукові поїздки до інших ЗВО. Залучати до співпраці приватних роботодавців, а не тільки державних. Робочі програми навчальних дисциплін не відображують достатньою мірою взаємозв'язок результатів навчання за дисципліною та програмними результатами навчання. Рекомендація – удосконалити форму робочих програм навчальних дисциплін.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад освіти має чітко сформульовану місію та стратегію розвитку до 2025 року. Ці основоположні документи не є формальністю, а обговорені, зрозумілі та прийняті керівництвом ЗВО, викладачами, студентами. Їх також поділяють та усвідомлюють роботодавці, про що свідчать результати спілкування з ними. Каразинська тріада «пізнавати–навчати–просвіщати» поєднує усіх учасників освітнього простору та надає імпульс розвитку. Реалізація освітньої програми інтегрована в університетські процеси забезпечення якості освіти, які базуються на 215-річних традиціях ЗВО. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ХНУ імені В. Н. Каразіна.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені на основі потреб студентів. Переважна більшість студентів вже працює за фахом у поза навчальний час і є важливим чинником впливу на освітню програму. В закладі існують чіткі та дієздатні процедури збору відомостей про думки та побажання студентів, їх опрацювання та перетворення на рішення, які впливають на корекцію цілей освітньої програми. Досвід та знання академічної спільноти є важливим джерелом цілеполагання освітньої програми. Під координацією гаранта освітньої програми бачення викладачів та інших представників академічної спільноти перетворюються на цілі ОП, або періодично коригуються. Роботодавці реально впливають на цілі освітньої програми, їх склад досить диверсифікований, але не залежно від специфіки роботи, вони дійсно є активними учасниками формування цілей та програмних результатів навчання.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Урахування позицій стейкхолдерів дозволяє чітко налаштувати структуру освітньої програми на потреби ринку праці. Автори ОП відмітили наявність потреби у фахових вчителів економіки і врахували цю особливість в своїй освітній програмі. Більшість викладачів за ОП пройшли підвищення кваліфікації, що дозволяє їм викладати освітні компоненти економічного спрямування на високому рівні. Якісне викладання географії у школі потребує активної позакласної роботи, яку автори ОП бачать у краєзнавчій роботі та туризмі. Ці аспекти також значно розширюють перспективи працевлаштування випускників програми не тільки у школах регіону, але й закладах позашкільної освіти. Поєднання економічної та краєзнавчо-туристичної складових створює реальну основу для підготовки учителів, які здатні вирішувати завдання Нової української школи. Урахування міжнародного досвіду та світових тенденцій розвитку спеціальності робить цю освітню програму перспективною для залучення на неї студентів з інших країн.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Викладачі освітньої програми формують регіональний осередок науково-методичних розробок у галузі викладання географії у різних її аспектах. Це і безпосередньо шкільне навчання, позашкільна робота, краєзнавча просвітницька робота, підвищення кваліфікації вчителів географії середньої школи, підготовка учнів до олімпіад з географії різного рівня, організація роботи Малої академії. Викладачі ОП приймають участь у роботі науково-методичних комісій, які безпосередньо працюють над стандартами освіти. Все це підтверджує те, що програмні результати навчання за освітньою програмою відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Чітке та гармонічне інтегрування освітньої програми у стратегію університету, яка спрямована на реалізацію місії університету. Традиції та підтримка освітньої програми поколіннями випускників попередніх років, які є стейкхолдерами-працедавцями. Створення освітньої програми як відповідь на потреби ринку праці та з чітким усвідомленням тих конкурентних переваг, які випускники освітньої програми будуть мати після навчання. Позитивною практикою є постійні процедури збору інформації від студентів, їх опрацювання та застосування для корекції цілей та програмних результатів навчання за ОП. Важливою позитивною практикою є колегіальне прийняття рішень стосовно освітньої програми академічною спільнотою. Тісна координація з іншими функціональними та структурними підрозділами університету. Сильною стороною є залучення практиків до атестації випускників у якості голів екзаменаційних комісій. Позитивною практикою є залучення студентів до освітніх проектів у рамках позакласної роботи та обговорення і поширення одержаного досвіду серед усіх, хто навчається на освітній програмі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Сильні сторони є причинами слабкості. Освітня програма чітко спрямована на фахове опрацювання позашкільної роботи, яка охоплює фактично усю середню школу, у той час як фокусом психологічних та педагогічних складових ОП є переважно старша середня школа. У цьому контексті можна рекомендувати розширити фокус педагогічних дисциплін. Також в ОП ураховані перспективи роботи випускників у школах природничого спрямування з можливістю створення оригінальних освітніх програм. Практики також рекомендували поширення методичної складової цієї ОП. Також можна рекомендувати більш чітко формулювати назви освітніх компонент у більшій відповідності до назв традиційних наукових та науково-педагогічних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії університету, ця єдність та відповідність є реальним механізмом досягнення успіху освітньої програми в результаті координації та консолідації університету як єдиного освітнього простору. Цілі базуються на традиціях університету та мають значний потенціал розвитку в майбутньому. В університеті існують функціонуючі механізми розгорнення потенціалу освітньої програми.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів становить 90 кредитів ЄКТС та відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма складається з обов'язкових компонентів та вибіркового компонентів. Вибіркові компоненти складають 25 % від загального обсягу ОП. В структурі ОП представлені навчальні дисципліни, науково-педагогічна практика, виробнича (педагогічна) практика, переддипломна практика та підготовка кваліфікаційної роботи. Вибіркові дисципліни представлені двома вибілковими блоками кафедральних дисциплін також університетським положенням передбачена можливість вибору між факультетських вибіркового дисциплін. Освітні компоненти, які включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП охоплює сучасні теоретичні та науково-практичні аспекти географічної науки, економіки, наук про освіту, інформаційних технологій в обсязі, необхідному для формування загальних і предметних компетентностей учителя середньої школи. Навчальні дисципліни «Педагогіка і психологія профільної середньої освіти», «Методика викладання географії та економіки в профільній середній школі», «Педагогічний менеджмент» вирішують завдання дидактичної підготовки студентів, які навчаються за ОП. Навчальні дисципліни «Глобальні проблеми сучасності», «Туристсько-рекреаційні ресурси світу» формують знання у галузі краєзнавчо-туристичної роботи. Навчальна дисципліна «Зарубіжні освітні технології та системи» надає змоги ознайомитися з основними тенденціями і напрямками розвитку освіти у країнах світу, провідними зарубіжними технологіями в освіті, сформуванню умінь і навичок аналізу освітніх систем та технологій, використання зарубіжного досвіду в практиці вітчизняної системи освіти. Таким чином, зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Структура ОП передбачає вибір 25 % від загального об'єму вибіркових дисциплін. Положенням університету передбачений вибір факультетських та міжфакультетських блоків вибіркових дисциплін. Процедури вибору формалізовані та реально працюють як реальний персональний вибір студентом освітніх компонент в обсязі, визначеному законодавством. Також в рамках ОП існують практики індивідуального підходу для адаптації змісту освітніх компонент під індивідуальні потреби учасників освітньої програми у процесі виконання завдань з індивідуальної роботи студента. Таким чином, формальні процедури вільного вибору навчальних дисциплін студентами реально застосовуються на практиці.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма включає широкий перелік практик, які дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Робочі програми практик є чіткими та змістовними, які інформативно відбивають можливі шляхи досягнення програмних результатів навчання, передбачені відповідним освітнім компонентом. Функціонування баз практик підтверджено відповідними договорами та угодами. Під час практик студенти реально забезпечені керівниками від виробництва, які здійснюють практичну консультаційну функцію. За результатами практики студенти готують звіти, які потім захищають. У захистах студентами звітів з практики приймають участь представники виробництва, або вони надають об'ємні відгуки про результати проходження практики студентом. Також результати практики впливають на корекцію змісту ОП. Також, переважна більшість студентів працює за фахом у нелегальний час, що дозволяє формувати чіткий запит на корекцію змісту освітньої програми, на що вони знаходять чіткий відгук з боку викладацького складу.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма формує навички примати рішення та вирішувати проблеми, чітко ставити завдання та формулювати цілі, формує позитивне мислення та оптимізм. Важливою складовою успішної діяльності вчителя є здатність зрозуміло формулювати думки і учасники програми вказують на те, що саме ОП допомагає їм розвивати цей soft skills. Освітні компоненти програми розвивають здатність враховувати культурні та міжнаціональні особливості. Менеджерські складові ОП формують навички грати у команді, об'єднувати та мотивувати команду, передбачати та запобігати ризиками. Такі висновки впливають як із аналізу структури програми, так і спостережень за корпоративною культурою, яка сформувалась як у учасників ОП, так і в університеті у цілому.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг окремих освітніх компонентів є не менший за 3 кредити, найбільш об'ємними є Методика викладання географії та економіки в середній школі та різні види практик, що відбиває фокус програми. Розподіл обсягів є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. У практиках корекції ОП з урахуванням думок студентів передбачена можливість уточнення обсягів окремих освітніх компонентів у перспективі. Група студентів за ОП, які вступили на навчання у 2018-2019 н.р., є неповною та заняття з шести дисциплін (26 кредитів ЄКТС) були індивідуальними. Індивідуальні заняття базувались на чітких методичних рекомендаціях викладачів зі збалансованими та інформативними формами оцінки досягнення результатів ОП за зазначеними освітніми компонентами. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за ОП, підтвердили, що їх інтереси враховуються при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за ОП

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна форма освіти ОП не передбачена, хоча практика реалізації ОП формує усі передумови для дуальної форми освіти, а саме значний практичний досвід викладачів, тісні комунікації з працедавцями, чітке розуміння студентами перспектив свого працевлаштування та реальна робота за фахом у ненавчальний час.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Освітня програма відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта та має чітку структуру та зміст, а освітні компоненти характеризуються методико-педагогічним спрямуванням з забезпеченням фахової підготовки та широкими можливостями практичної підготовки, що дозволяє досягти програмних результатів навчання. Програмою передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії як через вільний вибір студентів 25 % дисциплін з пропозицій факультетського або між факультетських переліків вибіркового дисциплін, а також і через форми

індивідуальної роботи, які враховують особливості кожного студента в силу їх чіткого розуміння перспективи та особливостей подальшого працевлаштування. Ефективність такого індивідуального вибору підсилюється постійною комунікацією на рівні викладач-перспективний працедавець, що робить більш чітким взаємне розуміння сутності вибору індивідуальної траєкторії студентом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Специфіка альтернатив з вибірових блоків дисциплін може бути більш чіткою та по можливості містити баланс між фаховими географічними та педагогічними дисциплінами. Також у Положенні, яке формалізує процедури вільного вибору студентів урахувати те, що фактично магістри роблять вибір на початку вересня, а не так, як зазначено у Положенні у травні. Також за наявності запропонованих університетом вибірових дисциплін зазначити можливість індивідуального вибору студентом інших дисциплін, які викладаються в університеті, що передбачено Законодавством. Також можна рекомендувати включити до переліку дисциплін за вибором різні форми практик. Слід відзначити, що практика реалізації ОП має усі перспективи запровадження дуальної форми освіти за програмою.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Структура та зміст освітньої програми повністю відповідає предметній області зазначеної спеціальності, логічно побудована, формує гармонійний баланс між географічними та педагогічними дисциплінами, що дозволяє досягти програмних результатів навчання. Містить гнучкі та ефективні інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є в цілому зрозумілі та основні положення викладені на сайті <http://start.karazin.ua/page/documenty>. Актуалізація правил прийому відбувається щорічно, про що свідчать результати інтерв'ю із фокус-групами. Більш детальніша інформація для абітурієнтів доступна за посиланням <http://start.karazin.ua/programs/7/1/014/185>. Дискримінаційних положень, які обмежують доступ до навчання в правилах прийому не виявлено. Інформацію викладено в цілому у достатньому обсязі та переважно по суті питань.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості програми через відповідний фаховий екзамен з екзамен з географії та методики її викладання. Детальніша інформація для абітурієнтів доступна за посиланням <https://univer.kharkov.ua/images/pravyla-dodatok3-2019-3.pdf>. Додатковим іспитом в 2019/20 н.р. була Фізична географія. Всі студенти, які зараховані в 2019/20 н.р. склали додатковий іспит. Інформацію викладено в цілому у достатньому обсязі та переважно по суті питань.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регулюються Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу ХНУ імені В.Н. Каразіна права на академічну мобільність, яке доступне для ознайомлення за посиланням <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-pravo-na-akadem-mobilnist.pdf>. Процедура перезарахування академічної різниці регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U). Правила визнання результатів навчання є доступними та зрозумілими. За даною освітньою програмою фактів академічної мобільності студентів не відбувалось.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальноприйнятого чіткого порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за даною освітньою програмою не запроваджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

До позитивних сторін можна віднести практику щорічної актуалізації інформації для абітурієнтів на сайті, її доступність з головної сторінки сайту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

До слабких сторін можна віднести відсутність чітко врегульованої політики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Доступ до програм вступних випробувань є недостатньо зрозумілим в контексті загального простого доступу до інформації для абітурієнта.

Рекомендації - виробити політику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на загально університетському рівні; посилання на програм вступних випробувань зробити з сторінки, де наводиться детальніша інформація для абітурієнта по даній програмі.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Інформацію викладено в цілому у достатньому обсязі та переважно по суті питань. Означені недоліки не є суттєвими в контексті відсутності в Україні нормативно-правового врегулювання, щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

У ході освітнього процесу за даною ОП використовуються такі форми навчання: навчальні заняття, практична підготовка, самостійна робота, контрольні заходи. Доказом цього є наведені наприкінці кожної робочої програми теми питань, тестів з кожної форми навчання. Також надані звіти з практик: виробничої, навчально-педагогічної та переддипломної, зміст яких цілком відповідає досягненню заявлених у програмі цілей та програмних РН. Відповідність методів навчання і викладання програмним РН обґрунтовується у додатку до ОПП (4.Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми). Але у цьому додатку ФК 8 не підтверджена ніякими ОК та ВК. У бесіді з науково-викладацьким складом ця помилка була визнана технічною. Було зазначено, що ФК 8 забезпечується практикою. Основними видами навчальних занять за ОП є лекції, практичні та семінарські заняття. За даною ОП нам було надано журнал взаємовідвідування викладачами лекцій, який ведеться на кафедрі з 2016 р., де зазначено тема лекцій, зміст, характеристика та висновок про рівень викладання. На освітній програмі «Географія, Людина і природа та туристська робота» віддають перевагу активним технологіям і методам (як-то, проблемним лекціям та лекціям-дискусіям), що відповідає орієнтації ОП, основному фокусу та визначеним програмним результатам навчання. Практичні роботи націлені переважно на індивідуальну роботу зі здобувачами і використання інформаційно-комунікаційних методів. Доказами цього є внутрішнє «Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників» № 0202-1/334 від 02 липня 2018 р., де вказано, що для груп з кількістю студентів менше 5 осіб, допускається індивідуальна форма занять (це «Положення...» у роздрукованому вигляді було надано експертам. Наявність індивідуальних занять також підтверджується бесідами зі студентами, які вказують на наявність такої форми занять, її зручність та доцільність. Вибір індивідуальної форми занять пов'язаний з малочисельністю групи та з тим, що більша частина здобувачів освіти вже працює у середній школі. Тому студенти, з одного боку, впливають на форму навчання (пропонують індивідуальні заняття по дискусійним питанням), але, з іншого боку, позбавлені можливості почути колективну думку з будь-якого дискусійного питання. Застосування студентоцентрованого підходу задекларовано у Положенні про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (п. 1.3.4). (https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U) Студентоцентрований підхід в освітньому процесі реалізується через вибір форм методів навчання і викладання, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни і перебуває у компетентності кожного викладача. Зокрема, використовуючи метод проблемного викладання, викладач активізує, стимулює і мотивує навчальну діяльність здобувачів вищої освіти. Застосовуючи інформаційно-комп'ютерні технології та методи навчання і викладання, що підтверджується наявністю лабораторій та лекційних аудиторій із сучасним технічним обладнанням викладач максимально враховує індивідуальний підхід до студентів. Усне опитування на практичних заняттях, доповіді на семінарських заняттях дозволяють підійти індивідуально до оцінювання результатів навчання кожного студента. Значна кількість індивідуальних занять у групі сприяє

налагодженню контакту з аудиторією, можливістю врахування особистісних особливостей студентів, їх побажань та потреб. Здобувачі загалом задоволені методами навчання і викладання, про що свідчать результати їх опитування, бесіди з куратором групи.

Регламентовано порядок організації вивчення дисциплін за вибором студента передбачено два блоки освітніх компонентів за вибором. Кожен вибірковий блок включає 3 дисципліни (що становить 28 %).

Також з бесід зі студентами встановлено, що вони вільно можуть обирати теми для досліджень та написання магістерських робіт. Студенти можуть впливати на покращення ОП, про що відомо з бесід з ними. Наприклад, проводяться опитування викладачами щодо покращення ОП, результати яких приймаються до уваги.

З бесід зі студентами відомо, що з ними регулярно проводиться опитування щодо їхньої задоволеності методами навчання і викладання за ОП. Це опитування проводиться як кафедрою, так і представниками Управління якістю освітнього процесу, яка існує в університеті. Якщо студенти не задоволені методами навчання і викладання, вони звертаються до Чуйко Ю І. – спеціалісту навчального центру менеджменту якості і моніторингу освітнього процесу, і питання вирішується. Якщо питання складне – створюється робоча група та розглядається скарга.

Встановлено, що студенти можуть самостійно обирати бази практик.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з п. 3.3.4 Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U), на основі освітньо-професійної програми для певної спеціальності, спеціалізації деканатом факультету розробляється навчальний план, який затверджується вченою радою університету і вводиться в дію рішенням ректора. Витяги з навчальних планів для окремих дисциплін передаються деканатами на відповідні кафедри разом з графіками навчального процесу за підписом декана (заступника декана з навчальної роботи) не пізніше ніж за 3 місяці до початку навчального року (цей факт повністю підтверджений на зустрічі з представниками деканату). На основі затвердженої ОП та навчальних планів кафедрами розробляються робочі програми навчальних дисциплін, які доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру (п. 3.6.1 Положення). Цей факт підтверджено бесідами зі студентами, які підтвердили донесення до них змісту програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання на кураторських годинах, на ввідних заняттях, а також на сайті кафедри. У робочій програмі навчальної дисципліни наведено її мету, завдання, заплановані результати навчання, тематичний план, структуру навчальної дисципліни, теми практичних (семінарських) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, систему оцінювання, рекомендовані джерела інформації. Викладачі розробляють критерії оцінювання до кожного освітнього компонента і доводять їх до здобувачів вищої освіти на початку семестру. Програми дисциплін оприлюднені на сайті кафедри фізичної географії та картографії <https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/masters>.

Вони включають: робочу програму дисципліни, розробки лекцій, практичних і семінарських занять, завдання для самостійної роботи, приклади завдань поточного і підсумкового контролю.

Застосовується платформа дистанційного навчання Moodle

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Важливість і необхідність залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи доводить п. 4.13 Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U), де, зокрема, зазначається, що «науково-дослідна робота студентів у навчальному процесі визначається навчальними планами і робочими програмами навчальних дисциплін (курси з основ наукових досліджень, різні види навчальних занять з елементами наукових досліджень тощо)». Практична підготовка розпочинається з науково-педагогічної практики, під час якої здобувачі обирають тематику кваліфікаційної роботи і формують уявлення про методологічні основи дослідження. Дослідницька компетентність формується і через вибір факультативу Науково-дослідна робота студентів (НДРС), коли студенти опановують принципи підготовки наукових публікацій, приймають участь у конференціях, публікують тези доповідей. На кафедрі фізичної географії та картографії функціонує студентське наукове творче об'єднання студентів за 4 напрямками, серед яких і «Методика викладання географії і менеджмент освіти». Під час переддипломної практики узагальнюються результати науково-дослідницької роботи за рік. Підготовка і захист кваліфікаційної роботи магістра завершує цикл формування дослідницької компетентності. Доказами цього факту є співбесіди зі студентами та представниками студентського самоврядування. Кравченко Катерина, представник Ради молодих вчених, підтвердила наявність наукових товариств та стартапів. Також встановлено наявність наукових студентських гуртків із зустрічі з представниками з різних структурних підрозділів Студенти долучаються до Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон: суспільно-географічні аспекти» (доказами цього є надання збірників матеріалів міжнародних конференцій «Регіон-2019», а також заохочується участь студентів у інших конференціях, семінарах тощо. Викладачі кафедри працюють зі студентами, зокрема розробляють наукові теми, готують тези доповідей на конференціях та беруть у них участь, роботи для участі у конкурсах наукових робіт тощо. За активністю сприяння науковій роботі студентів кафедра кілька років поспіль посідає призові місця в університетському конкурсі, про що свідчать надані папки з документами про участь у конкурсі «Краща група», де одним з критеріїв є науковий аспект. Можливості для наукової роботи здобувачі вищої освіти отримують також при проходженні науково-педагогічної практики. При розгляданні звітів з практик встановлено, що студенти також звітують про те, чого їм не вистачає при проходженні практики і пропонують пропозиції для покращення ОП та якості навчального процесу.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ХНУ імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf>) регламентує порядок моніторингу робочих програм навчальних дисциплін (п. 2.11 – 2.13). Зокрема, з метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків навчальні програми розглядаються методичною комісією того факультету, для спеціальностей якого розроблено відповідну навчальну програму (цей факт підтверджено бесідою з представниками з різних структурних підрозділів, зустріч 7, 27.11.2019). Після ухвалення навчальної програми методичною комісією факультету (центру, інституту) вона затверджується рішенням ученої ради факультету (центру, інституту), який є замовником навчальної програми (п. 2.11). Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу (п. 2.12). Із бесід з представниками допоміжних підрозділів 27.11.2019 встановлено, що внутрішній аудит проводиться щорічно. Після виявлення недоліків надається 2 тижні на виправлення зауважень. Далі робиться звіт, який розглядається на науково-методичній раді. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства (п. 2.13). Робочі програми дисциплін оновлюються щорічно, що зафіксовано у протоколах засідань кафедри фізичної географії та картографії, науково-методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму, вченої ради зазначеного факультету (протоколи засідання кафедр були надані експертній групі для ознайомлення). Однією з умов є урахування новітніх теорій і концепцій в географічній і педагогічній галузях. Так як освітня програма існує всього другий рік, то робочі програми дисциплін відображають сучасні тенденції розвитку психології, педагогіки, методики, географії. Серед рекомендованих джерел інформації переважають сучасні навчальні матеріали та посилання на інформаційні ресурси інтернет, зміст програм (окремі теми) повністю присвячені пануючим сучасним технологіям навчання тощо. Крім цього, на засіданнях науково-методичної комісії та вченої ради факультету геології, географії, рекреації і туризму постійно розглядаються питання, які опосередковано сприяють оновленню змісту навчальних дисциплін, а саме, про узгодження робочих програм дисциплін і їх вибіркового аналізу (16.01.2019), обмін методичним досвідом між кафедрами (06.05.2019), шляхи посилення методичної роботи (03.06.2019), про реалізацію внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти на факультеті (11.02.2019), про використання новітніх технологій в освітньому процесі (13.05.2019). Проводяться кафедральні навчально-методичні семінари, зокрема семінар з інноваційних технологій у викладанні навчальних дисциплін (11.2017) тощо. На 2019-20 н. р. заплановано проведення семінару. До оновлення змісту освітніх програм залучаються всі стейкхолдери.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Як факультатив запроваджено вивчення студентами, що навчаються на ОП Географія, Людина і природа та туристська робота, англійської мови. Усі здобувачі і науково-педагогічні працівники мають необмежений доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Web of Science, Scopus, CUL Online, EBSCOhost, SpringerNature, Oxford University Press, ELibrary USA) через Центральну наукову бібліотеку (<http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>), що підтверджується бесідами у різних фокус-групах. В Каразінському університету функціонує Управління міжнародних відносин (https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/structure/international_relations_department/about; <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/umc-polozhennya.pdf>), що координує діяльність з інтернаціоналізації. Інтернаціоналізація наукової діяльності відбувається через сумісні публікації, публікації в наукових виданнях університетів-партнерів, участь у міжнародних конференціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Не в повному обсязі втілена можливість вибору вибіркових дисциплін. Низький рівень міжнародної академічної мобільності. Малочисельність групи передбачає ухил на індивідуальні заняття, що знижує ймовірність відкритої повноцінної дискусії та обговорення проблемних питань з можливістю почути альтернативну думку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Не в повній мірі втілена можливість вибору вибіркових дисциплін. Низький рівень міжнародної академічної мобільності. Малочисельність групи передбачає ухил на індивідуальні заняття, що знижує ймовірність відкритою повноцінної дискусії та обговорення проблемних питань з можливістю почути альтернативну думку

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних РН, але студентам не в повній мірі надана самостійність у виборі предметів, наприклад, з інших факультетів. Низький рівень міжнародної академічної мобільності, який звужує фокус програми. Малочисельність групи передбачає ухил на індивідуальні заняття, що знижує ймовірність відкритої повноцінної дискусії та обговорення проблемних питань з можливістю почути альтернативну думку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U) передбачає такі форми проведення контрольних заходів: вхідний, поточний протягом семестру, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, приймання індивідуальних завдань, курсових робіт, підсумковий семестровий, відстрочений контроль, атестація здобувачів вищої освіти. За ОП передбачено такі види контролю: поточний, контрольні роботи, передбачені навчальним планом, підсумковий семестровий, атестація здобувачів вищої освіти. Критерії оцінювання чітко прописані як у ОП, так і оприлюднені на сайті, де всі бажуючі можуть з ними ознайомитися. Здобувачі вищої освіти на початку вивчення навчальних дисциплін ознайомлюються з їх робочими програмами, які містять розділ про методи контролю. Також з бесід у різних фокус-групах відомо, що викладачі та куратори також на перших заняттях та кураторських годинах обговорюють та доносять до студентів форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів. Під час опитування здобувачів ОП з'ясовано, що якщо у студентів виникають питання, то викладач дає усні пояснення, а у робочу програму дисципліни вносить додаткові пояснення під час її оновлення на наступний рік. Застосовуються методи сучасного навчання та контролю, які дозволяють врахувати індивідуальні навчальні траєкторії здобувачів вищої освіти (наприклад, Moodle, скайп-конференції).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти керуємося вимогами Тимчасового стандарту вищої освіти предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за другим (магістерським) рівнем, схваленого Вченою радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна «06» листопада 2017 р., протокол № 15, і затвердженого наказом ректора від «20» листопада 2017 р. № 1701-1/478, якому відповідають форми атестації здобувачів вищої освіти. Атестація осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені освітньою програмою, та рівня сформованості компетентностей вирішувати ці задачі. Атестацію випускників магістратури після виконання студентом навчального плану в повному обсязі здійснює Екзаменаційна комісія у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. На жаль, на даній ОП це не відбувався захист кваліфікаційних магістерських робіт, але було надано наказ № 0210-05/2095 від 31.10.2019 р., де наведені затверджені теми кваліфікаційних робіт студентів. Також були надані вже оцінені звіти з науково-педагогічної, переддипломної та виробничої практик. Результати оцінювання (залік)

повністю відповідали змісту та оформленню звітів. До складу атестаційної комісії також входять представники роботодавців (відомо з результатів зустрічі з роботодавцями). Зустрічі з адміністративним персоналом та студентами це підтвердили.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація про форми контрольних заходів міститься у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщуються на веб-сайті кафедри (<http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/навчально-методична-робота/навчально-методичні-комплекси/>) на початку навчального року. Вони є доступними на сайті. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, ознайомлює здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання (п. 4.6 Положення про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості). Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf>). Здобувачі вищої освіти ознайомлюються з критеріями оцінювання. Це підтверджується бесідами зі студентами.

Під час проведення студентського моніторингу якості освітнього процесу двічі за навчальний рік визначається ступінь ознайомлення здобувачів вищої освіти з системою контрольних заходів та їх оцінювання, завчасність попередження про контрольні заходи, об'єктивність і справедливість системи оцінювання і об'єктивність самого оцінювання тощо. Під час бесід зі студентами з'ясовано, що нарікань зі сторони студентів, що навчаються на ОП Географія, Людина і природа та туристська робота, не було. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується проведенням екзаменів тільки у письмовій формі (п. 5.3.6.9 Положення про організацію освітнього процесу, https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U) частково у тестовій формі (хоча на нашу думку така форма контролю є невиправданою у магістратурі). Часто викладання дисципліни забезпечує два викладача, які виставляють одну загальну оцінку, що теж підвищує об'єктивність оцінювання. Кожна робота має доступні і зрозумілі критерії оцінювання, що унеможливорює суб'єктивність оцінювання. У самозвіті ОП «Географія, Людина і природа та туристська робота» зазначено, що «...процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в університеті не розроблена», хоча при викладанні дисциплін на кафедрі відслідковуємо родинні зв'язки. У такому разі призначається інший екзаменатор або робота перевіряється кількома науково-педагогічними працівниками. На ОП випадки застосування процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів відсутні, що підтверджується бесідами з різними фокус-групами.

Також деканатом та науковою частиною університету кожену сесію перевіряється об'єктивність екзаменаторів. А один раз на рік Навчальним центром організації освітнього процесу вибірково перевіряється об'єктивність екзаменаторів – роботи шифруються і перевіряються.

Існує чітка схема реагування на скарги від студентів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У Каразінському університеті наявні технологічні рішення для протидії порушенням академічної доброчесності. Насамперед, це стосується перевірки на наявність заповнень з інших документів текстів кваліфікаційних робіт магістрів. Зазначена процедура відбувається відповідно до Порядку проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність заповнень з інших документів (www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf). Інформація про технологічні рішення і результати перевірки оприлюднюється на Вченій раді університету (www.univer.kharkov.ua/docs/work/vykorystannya-antiplagiatnykh-system.pdf). Наразі в університеті у рамках моніторингу Центром Управління якістю освітнього процесу здійснюється перевірка на плагіат використовують антиплагіатну інтернет-систему StrikePlagiarism.com (власність компанії Plagiat.pl). Перевірку здійснює системний Оператор за наявності заяви від студента та роботи в паперовій та електронній формах, що є ідентичними. Результати перевірки представлені за двома коефіцієнтами: K1 (за фрагментами, що містять більше 5 слів поспіль) і K2 (за фрагментами, що містять понад 25 слів поспіль). Якщо за ними робота визнана оригінальною, то студент допускається до передзахисту. За інших умов процедура розписана у зазначених положеннях. Випуску за ОП, що акредитується, ще не було, тому не можемо здійснити аналіз перевірки кваліфікаційних робіт на наявність заповнень. В університеті створюється середовище, в якому порушення академічної доброчесності є неприпустимим. Уже на початку першого курсу здобувачі вищої освіти знайомляться з Кодексом цінностей Каразінського університету (www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/kodeks), проектом сприяння академічній доброчесності (SAIUP) (www.univer.kharkov.ua/ua/study/integrity/integrity_doc), Положенням про організацію освітнього процесу (п. 7.12.5, https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/files_pol). Кожен здобувач вищої освіти має Пам'ятку для студентів (www.univer.kharkov.ua/docs/work/pamyatka2018.pdf), де серед іншого популяризується академічна доброчесність. Основним викликом у сфері дотримання доброчесності на ОП є використання недозволених джерел інформації при складанні контрольних заходів. Для уникнення цього проводяться посилені заходи. У робочих програмах навчальних дисциплін зазначено про необхідність дотримання норм академічної доброчесності під час виконання практичних робіт, написання контрольних робіт, заліків, екзаменів. З кожної дисципліни викладач розповідає про норми академічної доброчесності та наголошує на санкціях, які висуваються до тих, хто їх порушив. Таким чином, залучили здобувачів до доброчесного складання контрольних заходів. Ця інформація цілком підтверджується бесідами у різних фокус-групах.

Також періодично проводяться міні –опитування студентів представниками студентського самоврядування, викладачами кафедри, деканатом та Центром управління якістю освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та ОП в цілому, оприлюднюються заздалегідь; визначені чіткі та розумні правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів; визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження; визначена чітка зрозуміла політика процедури академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП; заклад ВО популяризує академічну доброчесність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та ОП в цілому, оприлюднюються заздалегідь; визначені чіткі та розумні правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів; визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження; визначена чітка зрозуміла політика процедури академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП; заклад ВО популяризує академічну доброчесність.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Кандидатуру на заміщення вакантної посади обговорюють на засіданні кафедри. Кваліфікація викладачів відповідає цілям та результатам програми. У випадку конфліктних ситуацій чи невідповідності викладача студент мають право подати заяву на заміщення викладача. І компетентна комісія приймає рішення щодо заміщення кандидата.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

*Процедура конкурсного відбору прописана в 'Положенні про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників'
<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/obrannya-nauk-pedagog-pracivnykiv2018.pdf>, що опубліковане на сайті університету, як і процедура компетентності науково-педагогічних працівників. <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf> Моніторинг професіоналізму відбувається за допомогою оцінювання викладача студентами (15 запитань), а також розробленою системою критеріїв, що були нам презентовані на зустрічі (серед критеріїв такі: рівень володіння англійською мовою, публікації, наукова робота зі студентами і тд.). Є розроблена чітка система опитувань та обробки їх результатів, що була нам надана <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/polozhennya-reiting-pracivnykiv.pdf>. Рейтинги доступні виключно для викладачів університету.*

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавцями є випускники даного факультету, що побудували успішну кар'єру, тому вони активно залучені, як до розробки освітньої програми, так і до проведення практик (за 1.5 роки навчання студенти мають 3 практики). Для моніторингу професійної діяльності роботодавців-випускників використовують соціальну мережу LinkedIn. Були надані звіти практик проведених в компаніях та організаціях роботодавців, всі що були проведені за весь попередній період навчання.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Кафедра організовує відкриті лекції для ЗВО із залученням випускників, що на даний момент працюють у свої професійній діяльності. Інформацію про зустрічі публікують в соціальних мережах, а також на сайті університету. Але до аудиторних занять професіонали-практики не залучаються.

5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО є система підвищення кваліфікації, через Інститут післядипломної освіти <https://dist.karazin.ua/for-teachers/training>, також є можливість проходити курси підвищення кваліфікації в інших ЗВО України. Надана можливість підвищувати свої загальні навички, такі як англійська мова, для підвищення свого місця в рейтингу, а також викладачі мають змогу брати участь в міжнародних програмах мобільності (Erasmus+), чим власне вони активно користуються. Відбувається преміювання викладачів відповідно критеріям https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fwww.univer.kharkov.ua%2Fdocs%2Fwork%2Fnakaz_premii.doc Можливості для студентів та викладачів публікуються на сайті: <https://www.facebook.com/int.relations.karazin>

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Розвиток викладацької майстерності стимулюють опитуванням студентів, а також створенням загального рейтингу викладачів, по відповідних критеріях, що були надані нам в ході зустрічей. Також є колективний договір про призначення премій для викладачів, за виконання певних критеріїв, що стосуються якості викладання та наукової роботи(участь та організація симпозіумів та конференцій, публікації, проекти зі студентами).

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

*Співпраця з роботодавцями. Оскільки роботодавці є випускниками університету, вони відкриті до співпраці та практики разом зі студентами.
Рейтинг викладачів, з врахуванням опитування студентів, а також наукової роботи, та діяльності над розвитком особистості(рейтинг відкритий виключно для викладачів ЗВО) (Опитування проводять факультет соціології).
Відкриті можливості академічної мобільності публікуються в соціальній мережі facebook.
Викладачі, що створюють та проводять англійські курси отримують доплату.
Також використання соціальної мережі LinkedIn, для моніторингу кар'єри випускників-роботодавців.*

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

*Для стимулювання розвитку викладача можна заохочувати не лише фінансово, а й новими можливостями, до прикладу безкоштовна участь в конференціях, TEDx, наукові поїздки до інших ЗВО.
Залучати приватних роботодавців, а не тільки державних. А також виходити на міжнародну співпрацю з роботодавцями, а не тільки з ЗВО.*

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Створені чіткі інструкції, щодо заміщення вакантних посад, підвищення кваліфікацій та структури рейтингу та опубліковані на сайті університету. Є можливості розвитку викладацької діяльності та стимулювання її з боку ЗВО. Налагоджена чітка та якісна співпраця з роботодавцями.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Для забезпечення якісного освітнього процесу за освітньою програмою наявні 2 навчальні лабораторії із загальною площею, які обладнані комп'ютерами. Інфраструктура університету (бібліотеки, музеї, їдальні, спорткомплекс) є розвиненою та періодично оновлюється. Обладнання навчальних лабораторій (топоприлади, програмне забезпечення, стенди, література) є достатнім для досягнення визначених освітньою програмою програмних результатів навчання, що було підтверджено під час огляду матеріально-технічного забезпечення. В навчальному процесі використовується інтерактивні дошки, проєкційні екрани, мультимедійні проєктори, що підтверджено під час огляду матеріально-технічного забезпечення та інтерв'ю з фокус-групами студентів та академічного персоналу. Навчально-методичне забезпечення наявне як в документації профільної кафедри, так і на сайті факультету і кафедри (<https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/masters/>), наявна інформація постійно оновлюється і є відкритою для студентів. Як елемент досягнення програмних результатів навчання пов'язаних із педагогічною складовою використовується в тому числі бібліотечний фонд кафедри. Наведені в відомостях про самооцінку матеріали є коректними та вичерпними.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

При огляді матеріально-технічного забезпечення та під час інтерв'ю з фокус групами підтверджується факт безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів для здійснення освітньої та наукової діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітнє середовище для здобувачів вищої освіти є достатньо безпечним, що підтверджується інтерв'ю з фокус групами студентів, адміністративного та допоміжного персоналу. Безпека освітнього середовища регулюється внутрішніми положеннями та програмами, які є доступними для здобувачів, а саме:

- Правилами внутрішнього розпорядку ХНУ імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravyla-rozporядku-2018.pdf>,
- Положенням про поселення, проживання та правила внутрішнього розпорядку в гуртожитках студмістечка (https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/polozhennya_obschezhitija.pdf),
- Програмою Здоров'я студентів (https://www.univer.kharkov.ua/ua/student/student_health).

Під час огляду матеріально-технічного забезпечення було підтверджено належне утримання приміщень університету.

Студенти забезпечуються гуртожитком за необхідності, однак існує потреба в його модернізації, що зафіксовано в інтерв'ю з фокус групами студентів (середня оцінка гуртожитку 6 з 10). Існує дієва підтримка студентів для профілактики захворювань та зміцнення здоров'я, що засвідчує інтерв'ю з представниками студентського самоврядування та студентами. При інтерв'ю із здобувачами підтверджено факт періодичного опитування здобувачів щодо виявлення їхніх потреб та інтересів. Результати опитувань враховуються при вдосконаленні освітнього середовища в контексті стимулювання викладацької майстерності (рейтинги викладачів), корегування навчальних планів тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня, інформаційна, консультативна, соціальна підтримка здобувачів вищої освіти відбувається через взаємодію здобувача із куратором, деканатом (заступники), профспілковим комітетом, органами студентського самоврядування. Механізм взаємодії доводиться шляхом ознайомлення здобувача із Пам'яткою для студентів з питань освітньої та позаосвітньої діяльності

(<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pamyatka2018.pdf>). На веб-сайті періодично актуалізується інформація із навчального процесу. В інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти було підтверджено знайомство із механізмами забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки.

Психологічна підтримка відбувається через психологічну службу (<http://psy.univer.kharkov.ua/>), університету. Для даної програми факту використання необхідної психологічної підтримки не зафіксовано, однак механізм здобувачам відомий, про що свідчить інтерв'ю з фокус групами студентів.

Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується через надання соціальних стипендій на підставі Правил призначення і виплати стипендій у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна»

(<https://www.univer.kharkov.ua/docs/polozhennya/pravila-stipendia2018-2.pdf>). Крім того профсоюзні органи університету надають соціальну підтримку здобувачам за необхідності, що зафіксовано в інтерв'ю з фокус групами студентів, представниками студентського самоврядування, представником первинної профспілкової організації студентів та аспірантів ХНУ, хоча фактів необхідності соціальної підтримки здобувачів за даною освітньою програмою не зафіксовано. Матеріали самооцінки та факти зібрані під час інтерв'ю свідчать про дієвий механізм забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Існує загальна університетська практика реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що зафіксовано в правилах прийому на навчання до ХНУ, в якому регламентовані відповідні положення. Факт фізичної доступності до навчальних приміщень особам з особливими освітніми потребами, зокрема наявність пандусів, ліфтів підтверджено під час огляду матеріально-технічного забезпечення та наявною довідкою (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/dostupnist-dlya-osib-z-osoblyvuyutu-potrebaty.pdf>). Існує механізм оформлення індивідуальних планів для відповідних здобувачів. За даною освітньою програмою здобувачів з особливими освітніми потребами не навчається.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Політика щодо вирішення конфліктних ситуацій враховує специфіку конфліктних ситуацій. Зокрема існує вертикаль - куратор, деканат (заступники), органи студентського самоврядування на рівні факультету; за потреби створюється відповідна комісія з етики, до складу якої обов'язково входять юрист, представники профспілок, студентського самоврядування, інші представники за потреби. Даний факт засвідчує інтерв'ю з представниками управління якості освіти, студентами, представниками студентського самоврядування та регламентується відповідною нормою Статуту університету. Вирішення конфліктних ситуацій корупційного характеру урегульовано Антикорупційною програмою ХНУ (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/nakaz-antikoruptsio.pdf>). Практика врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема з сексуальними домаганнями та дискримінацією передбачає подібну процедуру. Необхідна підтримка також відбувається через психологічну службу (<http://psy.univer.kharkov.ua/>), університету. Крім того існує телефон довіри для звернень (наводиться в Пам'ятці для студентів)

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Сильними сторонами, які існують за даною освітньою програмою є наявність розвиненої і достатньо якісної інфраструктури, розробка Пам'ятки для студентів з питань освітньої та позаосвітньої діяльності, яка є дієвим механізмом ознайомлення із практикою забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

До слабких сторін можна віднести факт необхідності модернізації окремого обладнання, зокрема комп'ютерного, що дозволило б використовувати сучасніше програмне забезпечення. Існує точкова необхідність оновлення інфраструктури, зокрема гуртожитків. Робочі програми навчальних дисциплін не відображують достатньою мірою взаємозв'язок результатів навчання за дисципліною та програмними результатами навчання. Рекомендація – удосконалити форму робочих програм навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Наявні матеріально-технічні ресурси, а також в цілому достатнє навчально-методичне забезпечення освітньої програми дозволяють досягнути визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітнє середовище є безпечним, а забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти є достатньо прозорим та дієвим. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ХНУ процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ХНУ імені В.Н. Каразіна (https://drive.google.com/open?id=0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U), Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) ХНУ імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/yakist-osvity-polozhennya.pdf>), <https://www.univer.kharkov.ua/docs/quality/nastanova-z-yakosti.pdf>). Про дотримання процедур розроблення, затвердження освітньої програми свідчать відповідні протоколи (зокрема, засідання профільної кафедри). При розробці програми за пропозицією студентів посилилася менеджментська складова вибіркового блоку програми та скорегувалася реалізація програми у навчальному плані (відсутність аудиторних занять на другому році навчання). Процедура перегляду даної освітньої програми була задіяна щодо вибіркового блоку навчального плану. Зокрема, втілено спробу диверсифікації вибіркового блоку за рахунок включення до нього факультетської вибіркової дисципліни. З інтерв'ю з гарантом програми, академічним персоналом та роботодавцями було відмічено факт збору матеріалу для перегляду освітньої програми, зокрема уточнення назв дисциплін та удосконаленню виборної складової.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти безпосередньо, шляхом анкетування, та через органи студентського самоврядування, при засідання вченої ради факультету, залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Про це засвідчили інтерв'ю із здобувачами та представниками студентського самоврядування.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Консультації з роботодавцями з приводу змісту ОП, необхідності його перегляду, вилучення чи включення нових освітніх компонентів тощо. Зокрема, до складу робочої групи, відповідальної за формування ОП, входять директор Харківської обласної станції юних туристів Редіна В., директор ХСШ № 38 Поклонський О., учителі географії Шульга М., Кузьмич Т. Накопичуються пропозиції до перегляду програми, зокрема від директора харківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №38 Поклонського О., який пропонує замінити дисципліну «Організація туристичної діяльності» на більш конкретну «Туристська робота в школі», методиста Центру методичної та аналітичної роботи Саввічем О., яким запропоновано включити до переліку вибірових дисциплін «Методика

занять з обдарованими дітьми», що плануються до змін для програми у 2020/21н.р. Інформація підтверджена в інтерв'ю з роботодавцями. Роботодавці беруть участь в забезпеченні необхідної практичної підготовки здобувачів вищої освіти за програмою, зокрема в школах, Харківській академії неперервної освіти та обласної станції юних туристів, про що свідчать наявні договори та інтерв'ю з роботодавцями. Керівники практики від підприємства залишають відгуки з оцінкою про проходження практики здобувачем, що підтверджують звіти з практик з відповідними відгуками. При формуванні екзаменаційних комісій з підсумкової атестації задіяні роботодавці (голова ЕК). Роботодавці надають рецензії на кваліфікаційні роботи, які наразі готуються до захисту. Можна констатувати глибоку інтегрованість роботодавців в процес перегляду освітньої програми та процедур внутрішнього забезпечення якості в якості партнерів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

За даною освітньою програмою випускники відсутні. Однак існує факультетська та університетська практика врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Зафіксовано, що з 2019 р. функціонує центр комунікацій із випускниками, який збирає контактну інформацію, що використовується для проведення періодичних опитувань про стан їх працевлаштування. Асоціація випускників ХНУ ім. В.Н. Каразіна здійснює щорічну акцію «День випускника», що дозволяє оновлювати інформацію про їх кар'єрне зростання. Крім того, в рамках Стратегії розвитку університету діє проект «Випускник Каразінського», для формування конкурентного випускника в тому числі з врахуванням інформації щодо кар'єрного шляху випускників, що підтверджено в інтерв'ю з роботодавцями, які є випускниками інституту та адміністративним персоналом. На профільній кафедрі (кафедрі фізичної географії та картографії) є відповідальний за підтримку зв'язків з випускниками, що підтверджено під час інтерв'ю з академічним персоналом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ХНУ для забезпечення якості закладу вищої освіти існує Управління якості освіти ХНУ імені В.Н. Каразіна, яке здійснює щорічний аудит за освітніми програмами, в тому числі за даною програмою. Під час аудиту відбувається контрольне вилучення робіт, які шифруються, та їх контрольна перевірка. Крім того здійснюється моніторинг наявної документації під час проведення контрольних заходів, про що засвідчено в інтерв'ю із студентами, академічним та адміністративним персоналом. Існує система опитувань студентів щодо освітньої діяльності, за свідченням представників студентського самоврядування (2 рази на рік), в тому числі щодо якості роботи викладачів та рівня матеріально-технічного забезпечення. У випадку виявлених недоліків існує система їх усунення, зокрема врахування результатів при преміюванні викладачів, зміна викладача, зміна розкладу. За даною програмою внутрішній аудит у 2018/2019 (22.03.2019) суттєвих

недоліків не виявив, що підтверджують протокол засідання кафедри (№ 6 від 08.04.2019) та інтерв'ю з представником Управління якості освіти ХНУ.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти за даною освітньою програмою ще не проводилося.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма проходить етапи погодження кафедри, методичної комісії і вченої радою факультету геології, географії, рекреації і туризму та затвердження Вченою радою ХНУ, а якість реалізації програми контролює Управління якості освіти університету. Це засвідчено документально, відповідними протоколами та в бесідах з представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом, сервісними підрозділами. Одним з елементів дотримання академічної доброчесності є перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт, яка функціонує в університеті і буде застосована за даною програмою для перших випускників за даною програмою, що засвідчено під час огляду матеріально-технічного забезпечення. Це свідчить про широку інтегрованість академічної спільноти до функціонування програми та сформовану культуру якості в університеті, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Сильними сторонами є глибока інтегрованість роботодавців в процес розробки та вдосконалення освітньої програми, що дозволяє отримувати якісну підготовку здобувачів, в тому числі практичну підготовку. Наявна система контролю якості навчання та виявлення недоліків в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації освітньої програми є чіткою і функціональною.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Механізми розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду програми є коректними, логічними і аргументованими. Система аудиту є показовою і незалежною, що можна відзначити як позитивну практику, яку можна рекомендувати для інших ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Є розроблені статут університету <https://www.univer.kharkov.ua/ua/general/docs/statute>, контракт зі здобувачем вищої освіти <https://www.univer.kharkov.ua/docs/price/ugoda-kontrakt2019.pdf>, правила внутрішнього розпорядку навчального закладу <https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/pravyla-rozporядku-2018.pdf>. Всі документи опубліковані на сайті університету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект освітньої програми був опублікований на сайті вчасно. Стейкхолдери, а саме роботодавці не тільки змогли внести власні зміни, але й були залучені до розробки на початку створення проекту. Висловивши свої потреби та бачення програми. <https://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/discussion/>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті присутня інформація відносно освітньої програми її мети та цілей <http://geo.karazin.ua/wp-content/uploads/2017/07/%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F-%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0-%D1%82%D0%B0-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%BE%D0%B1-2018.pdf>

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

ЗВО оприлюднює інформацію не тільки завдяки сайту, а й завдяки соціальним мережам facebook, instagram, що мають якісно наповнений контент. На сайті є опубліковані всі необхідні документи. Права та обов'язки учасників навчального процесу регулюються відповідно зазначеним документам та чітко прописані.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Структура сайту є складною, щоб знайти всі необхідні документи потрібно затратити чимало часу.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Всі необхідні критерії виконані, університет відповідає не тільки вимогам із використання сайту, а й створює можливості для якіснішої комунікації зі стейкхолдерами через соціальні мережі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

коротке поле

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

коротке поле

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

коротке поле

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

коротке поле

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

коротке поле

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

коротке поле

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

коротке поле

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

коротке поле

Рівень відповідності Критерію 10:

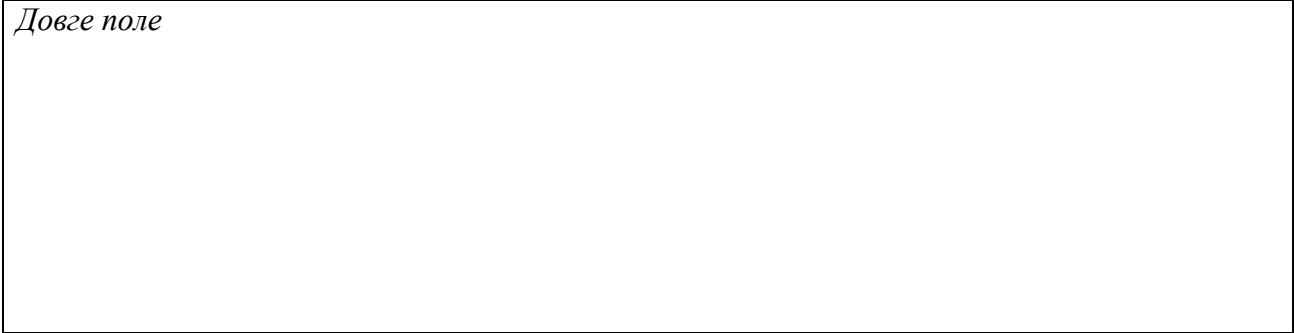
Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

коротке поле

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Довге поле

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	А
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А
Критерій 9. Прозорість та публічність	А
Критерій 10. Навчання через дослідження	

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи _____

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи Демидов Всеволод Кирилович (електронний підпис)

Члени експертної групи Ткаченко Тетяна Миколаївна (електронні підписи)
Жуков Олександр Вікторович (електронні підписи)
Прошак Ярина Віталіївна (електронні підписи)